MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

DEPARTAMENT POLITYCZNO-EKONOMICZNY

WYDZIAŁ PRASOWY

PRZEGLĄD PRASY ZAGRANICZNEJ

TREŚĆ:

1. S P R A W Y P O L S K I E.

a/ stosunki polsko9rosyjskie................. str.1.

b/ Stosunki Polsko-niemieckie............... " 2.

c/ Sytuacja polityczna w Polsce............. " 2.

2. Z A G A D N I E N I A O G O L N E.

a/ Polityka zagraniczna Z.S.R.R.............. " 2.

c/ Polityka zagraniczna i wewnętrzna Litwy...... " 3.

c" Sytuacja polityczna na Bałkanach i w Środk. Europie.... " 3.

d/ Włochy a Egipt........................... " 4.

3. N O T A T K I I I N F O R M A C J E.

Nr. 172.

Warszawa, dnia 6 sierpnia 1927 r.

P R Z E G L Ą D   P R A S Y   Z A G R A N I C Z N E J.

/ b i u l e t y n   c o d z i e n n y./

Nr. 172.   Warszawa, dnia 6 lipca 1927 r.

1. S P R A W Y   P O L S K I E.

STOSUNKI POLSKO-ROSYJSKIE.

KÖNIGSBERGER HART.Ztg, 4.VIII. zamieszcza koresp.z Warszawy pod tytułem "Polko-rosyjskie pertraktacje". Autor pisze, że po zerwaniu stosunków dyplomatycznych Anglji z Sowietami opinja kół politycznych Europy zainteresowana była nie tyle tem jakie ten fakt wywrze wrażenie w Moskwie, lecz raczej jak się wobec niego ustosunkuje Warszawa, która jest najważniejszym etapem na drodze do Moskwy. Tymczasem konflikt Angielsko-sowiecki został przyjęty w Warszawie z rezerwą. Warszawa wzorowała się tu na opinji Paryża a ponieważ pożyczka Amerakańska była w owej chwili prawie załatwiona, Belweder przyjął wobec Londynu stanowisko wstrzemięźliwe którego nic już nie mogło zmienić. Nawet ostre noty z powodu zabójstwa Wojkowa nie wyprowadziły rządu warszawskiego z jego rezerwy. W każdym razie Polska w ten sposób dała całemu światu dowód swojich dążności pokojowych. Prowadzenie wojny z Rosją nie przedstawia dla Polski dzisiaj żadnego interesu, gdyż byłoby to połączone z dalszem anektowaniem niepolskich terytorjów przez co zwiększyłaby się w Polsce liczba mniejszości narodowych.- Minęły już czasy kiedy marsz.Piłsudski skłonny był iść na rękę Anglji. Obecnie ma on jedynie na widoku interesy swojego państwa i dla tego trzyma się zdala od międzynarodowych kombinacyj, które nie mają na celu zabezpieczenia pokoju. Belweder nie popiera już dziś również planów angielskich zmierzających do wewnętrznego zdezorganizowania Sowietów, co przed 8-iu laty interesowało Piłsudskiego w związku z jego planami utworzenia państwa Ukraińskiego. Dla tego Marsz.Piłsudski odpowiedział dopiero przed kilku dniami na notę Sowiecką w formie która dawała okazję do dalszych pertraktacyj.- Obecnie Poseł Patek przyjechał powtórnie do Warszawy przywożąc ze sobą ważny materjał dla zawarcia paktu gwarancyjnego. Nagłą zmianą w ustosunkowaniu się Moskwy do porozumienia się z Polską przypisyć należy sytuacji jaka się wytworzyła dla państwa Sowieckiego na skutek zerwania z Anglją.- Przypuszczać należy, że pertraktacje doprowadzą do konkretnych wyników, tembardziej, że Marsz.Piłsudski nie zwykł zadawalniać się połowicznem załatwieniem spraw.

IZWIESTJA 4.VIII. z wiązku z pobytem posła Patka w Warszawie zamieszczają bez komentarzy komunikat PAT'a.-

IL SECOLO 4.VIII. dowiaduje się z Paryża o zajściach na granicych rosyjsko-polskiej pomiędzy policją polityczną sowiecką a uciekającymi działaczami antybolszewickimi. Chcieli oni przejść do Polski i po zaczętej walce udało im się przekroczyć granicę. Obecnie są w Polsce i przygotowują się do ogłoszenia dokumentów kompromitujących Stalina.

STOSUNKI POLSKO-NIEMIECKIE.

KÖNIGSBERGER ALLG. Ztg. 3.VIII. [illegible] w art."Niemieckie miasta nad Wisłą w Polsce", podając opis miast Torunia, Bdygoszczy i Grudziądza podnosi ich charakter niemiecki i dodaje, że choćby Polacy wszystkich niemców z nich wyrzucili, to kamienie będą mówić o ich niemieckości.

DANZIGER ALLG.Ztg. 5.VIII. zamieszcza art. z powodu pobytu pana Prezydenta na Pomorzu w którym z nienawiścią mówi o dokonanym przez Polskę rzekomo rabunku Prus Wschodnich. Twierdzi jakoby Prusy Zachodnie i Kaszuby nigdy nie były ziemiami Polskiemi. "Pretensje nasze - pisze dziennik - do zrabowanych nam przez Polskę prowincyj są oparte na prawie". W dalszym ciągu dziennik pisze w imieniu państwa Pruskiego: chcemy mieć zpowrotem to co nam zrabowano, a co zawsze należało do nas, musimy to odzyskać i odzyskamy albowiem historja nie [illegible] zna papierowych granic i sztucznych forów.

SYTUACJA POLITYCZNY W POLSCE.

IZWIESTJA 4.VIII. kor.Warszawski Bratin, omawia stosunki polityczne i ekonomiczne w Polsce. Na wstępie kor.usiłuje dowieść, że w Polsce rozpoczął się ostry kryzys ekonomiczny, którego Polska nie będzie mogła zwalczać bez większej pożyczki zagranicznej. Omawiając nastroje polityczne kor.pisze: stronnictwa prawicowe a w szczególności Obóz Wielkiej Polski, w związku ze zbliżającą się katastrofą ekonomiczną, żywią radosne nadzieje. Marszałek Piłsudski ich zdaniem rozstanie się ze swymi [illegible] obecnymi przyjaciółmi i powoła do rządu "starą gwardję narodową". Narodowi demokraci w oczekiwaniu kapitulacji Piłsudskiego wszędzie starają się podkreślić bankructwo systemu"skrytej dyktatury." Reakcyjno-kapitalistyczna polityka rządu wywołuje w stronnictwach lewicowych zamęt i zdenerwowanie. Wodzowie stronnictw lewicowych zdają sobie sprawę z tego, że polityka rządu doprowadzi do poważnej katastrofy. Omawiając konflikt P.P.S z rządem w związku z zaniedowoleniem kolejarzy, kor.sp.zaznacza,że P.P.S. za subsydja otrzymane od rządu na kooperatywy PPS. sprzedało interesy szerokich warstw robotniczych. W innych stronnictwach chłopskich a w szczególności w Wyzwoleniu panuje zupełna dezorganizacja.

2. Z A G A D N I E N I A O G Ó L N E .

POLITYKA ZAGRANICZNA Z.S.R.R.

IZWIESTJA 4.VIII. poświęcają art.wst. rozpamiętywaniom na temat trzynastoletniej rocznicy wojny światowej. Autor dochodzi do wniosku, że znów grozi wojna. Zagraża ona w pierwszym rzędzie Rosji Sowieckiej. Wynika to z rozbieżności dwóch systemów ekonomicznych. Wielki wpływ na zbliżające się niebezpieczeństwo wojny wywiera konieczność nowego podziału świata między militarystami. Dowodem tego jest zaostrzenie się stosunków między Anglją a Stanami Zjedn. Autor kończy artykuł z twierdzeniem, że wzmożenie siły gospodarczej Z.S.R.R. i zwiększenie jego zdolności obronnej - to najważniejsze czynniki odrzucenia nowej katastrofy wojennej.

SIEGODNIA 4.VIII. we wst.art."Strefa porażek" omawia niepowodzenia Sowietów w kierunku wywołania rewolucji światowej. Na wstępie autor omawia ogólno -angielską konferencją związków górniczych. Uchwały powyższej konferencji uczęstnikiem której był najbardziej bolszewizujący angielski element robotniczy najwyraźniej świadczą o tem pisze autor, że proletarjat angielski nie chce nic mieć wspólnego z rozpolitykowaną Moskwą. A Moskwa pociesza się tem, że angielscy robotnicy niedługo pozostaną w "siłach" swoich sodzów - zdrajców. Nie lepiej dla Moskwy przedstawiają się sprawy we Francji. Znacznie jeszcze gorzej we Azji a w szczególności w Chinach gdzie wszystkie plany Kominternu odniosły najzupełniejszą porażkę. Porażki Moskiewskie są symptomatem odświeżenia się atmosfery światowej i zniszczenia nadziei na wywołanie rewolucji światowej. Im szybciej ruch robotniczy w Europie i ruch nacjonalistyczny w Azji odseparuje się od wpływów komunistycznych, tem mniejsza będzie groźba wojny i ostrych światowych konfliktów. W związku z wewnętrznym rozkładem partji komunistycznej niepowodzenia Kominternu na froncie zewnętrznym tylko przyśpieszą proces likwidacji systemu bolszewickiego, bez czego niemożliwe jest ustalenie trwałej równowago światowej.

POLITYKA ZAGRANICZNA I WEWNĘTRZNA LITWY.

SIEGODNIA 5.VIII. donosi, że litewska gazeta Lietuva zamieściła wywiad swego korespondenta z łotewskim ministrem spraw zagr. Celens. Minister łotewski m.inn. mówił o polepszeniu stosunków łotewsko-litewskich, oraz o możliwości zawarcia unji celnej między Łotwą a Litwą na wzór unji Estońsko-Łotewskiej. Głównym zadaniem łotewskiego Ministra, jest zbliżenie Państw Bałtyckich ze sobą.-

KÖNIGSBERGER HART.Ztg. 2.VIII. stwierdza, że za wyjątkiem rządów socjalistycznych w Kownie przez cały czas odkąd Kłajpeda została zajęta przez Litwinów, panuje tam stan wojenny, który specjalnie został zaostrzony po przewrocie grudniowym. Dziennik uważa, iż na Niemczech spoczywa obowiązek dopilnowania wykonania przez Litwę przyrzeczenia Woldemarasa. Wybory rozpisane na 30 sierpnia nie są jeszcze wypełnieniem przyrzeczenia, za które można uważać dopiero powrót do stanu normalnego. Dziennik żąda stanowczo, aby na wybory stan wojenny nie miał żadnego wpływu.

IBIDEM. donosi, że w celu pozyskania sobie chłopstwa rząd litewski udziela długoterminowych kredytów, przeprowadza intensywniej reformę rolną, a prezydent Smetona urządza propagandystyczną podróż po kraju.-

SYTUACJA POLITYCZNA NA BAŁKANACH I W ŚRODK.EUROPIE.

IL SECOLO. 4.VIII. podaje wiadomość z Paryża,że w Rumunji przygotowują się ważne wypadki.Wybuchł podobno poważny konflikt pomiędzy Bratianu a Radą Regencyjną na tle odmowy Bratianu częściowej rekonstrukcji gabinetu.Odmowa ta wywołała wrzenie w kołach politycznych, które szukają związku między nią a zamiarami ks.Karola.

JOURNAL DE GENEVE 5.VIII.pisze,że sytuacja w Europie Środkowej budzi pewne obawy.Zrozumiała to Liga Nar.gdy przyszła w swoim czasie z pomocą Austrji i Węgrom. Jednakże niepokoje w Austrji nie są zakończone. Wiedeń ma dwie władze: socjalistyczną i burżuazyjną i przy pierwszej sposobności wybuchnie konflikt. W oczach Europy przygotowuje się Europa.W Rumunji również są objawy niepokojące. Od kilku dni daje się wiele słyszeć o ks.Karolu,który może stworzyć zamieszki w kraju.

WŁOCHY A EGIPT.

GAZETY WŁOSKIE 3 i 4.VIII poświęcają dużo miejsca opisowi przyjazdu egipskiego króla Fuada do Rzymu. Podczas swego pobytu w stolic Włoch król Fuat złożył wizytę Papieżowi.

CORRIERE DELLA SERA. 3.VIII. pisze o sympatjach i wzajemnych zainteresowaniach Włoch i Egiptu. Włochy posiadają 50 tys. rodaków w Egipcie i wymiana handlowa pomiędzy obu krajami i polityka Mussoliniego bardzo szanowana na Bliskim Wschodzie islamicznym, stworzyły węzła bardzo poważne. Wizyta króla Fuada jest oznaką, że Egipt pragnie współpracy z Włochami.

LA TRIBUNA. 3.VIII. podkreśla wagę stosunków morskich i handlowych z Egiptem, które trzeba wyodrębnić od wszelkich zmian orjentacji politycznych.

LI LAVORO D'ITALIA 3.VIII. pisze, że nie wszystkie stosunki z Egiptem muszą być rozpatrywane ze stanowiska Foreign Office. Są obszerne pola do rozwinięcia działalności bezpośredniej pomiędzy Włochami a Egiptem. Egipt przylega do Kolonji Włoskiej. Nie istnieją żadne sprzeczności interesów.-

3. N O T A T K I I I N F O R M A C J E.

LIETUVA 2.VIII. donosi, że swego czasu przy przekraczaniu granicy Polsko-litewskiej został zatrzymany niejaki Kazimierz Bortkiewicz. Kowieński sąd Okręgowy skazał obecnie Bortkiewicza za służenie w 1919 roku w wojsku polskiem na 4 lata ciężkiego więziania.

KÖNIGSBERGER ALLG Ztg. podając rzut historyczny organizacji "Strzelca" i jego cele, uważa go za drugą armję, złożoną tylko z Polaków i podnosi wynikającą z trgo jej siłę i znaczenie.

WEICHSEL Ztg. 2.VIII chwaląc się w artykule wstępnym o swych spostrzeżeniach odnośnie ćwiczeń wojskowych różnych polskich organizacji na granicy pruskiej, dziennik występuje przeciwko artykułowi "Kurjera Poznańskiego", podającemu wojenne przygotowania Niemców.-

---------o---------o---------o-----